

Souhrnná teritoriální informace:

Portugalsko

Zastupitelský úřad 24. 5. 2023 7:23

Portugalsko je z hlediska politického zřízení poloprezidentskou republikou. Je zakládající zemí NATO a od roku 1986 také členskou zemí EU. Nominální výši HDP je Portugalsko 49. největší ekonomikou světa, pokud jde o HDP na obyvatele měřený paritou kupní síly, figuruje na 51. příčce. Přibližně 70 % hospodářského výkonu představují služby, 24 % průmysl a 6 % zemědělství.

V roce 2022 vzrostl portugalský HDP o 6,7 %, což byl nejlepší výsledek za posledních 35 let. Schodek státního rozpočtu se v roce 2022 snížil na 0,4 % z 2,9 % HDP v roce 2021. Veřejný dluh tak ke konci roku 2022 klesl na 113,8 % HDP. V roce 2022 vzrostl meziročně vývoz o 23,1 % a dovoz o 31,2 %. Schodek obchodní bilance tak dosáhl rekordních 30,8 mld. EUR.

Portugalská centrální banka očekává, že ekonomika v roce 2023 poroste o 1,8 %, a to zeměna díky rostoucí dynamice cestovního ruchu a v menší míře i soukromé spotřeby. Potenciálním rizikovým faktorem zůstává válka na Ukrajině a její možné dopady na globální ekonomiku, dodavatelské řetězce a ceny komodit. Inflace by se v roce 2023 měla mírně snížit na 5,5 %, naopak míra nezaměstnanosti by měla vzrůst na 6,6 %. Země by měla v roce 2023 i nadále těžit z většího přílivu prostředků z fondů EU, a to včetně těch alokovaných v rámci Národního plánu obnovy.

Portugalsko je standardní tržní ekonomikou na společném trhu EU. Jeho trh je tak volně přístupný českým exportérům, pro které největší příležitosti představují sektory zdravotnictví, dopravní infrastruktury (s důrazem na železnice), energetiky, ICT, obranného a bezpečnostního průmyslu a civilního leteckého průmyslu. Obchodní kultura je založena na pozvolném získávání důvěry a budování osobních vztahů. Zvláště v případě státních zakázek je základním předpokladem úspěchu existence kvalitního obchodního zástupce s velmi dobrou znalostí trhu.

Základní údaje	
Hlavní město	Lisabon
Počet obyvatel	10,34 mil.
Jazyk	portugalština
Náboženství	81 % římské katolíci, 3 % jiná křesťanská vyznání, 6 % ateisté, 10 % jiná vyznání
Státní zřízení	parlamentní republika s poloprezidentským systémem
Hlava státu	Marcelo Rebelo de Sousa
Hlava vlády	António Costa
Název měny	euro (EUR)
Cestování	
Časový posun	-1 hod
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Martin Pohl
Ekonomický úsek	Ing. Petr Klíma
Konzulární úsek	Mgr. Anna Syková, PhD
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	254,50
Hospodářský růst (%)	6,71
Inflace (%)	8,08
Nezaměstnanost (%)	6,00

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu je Portugalská republika (República Portuguesa). Prezidentem je od 9. 3. 2016 Marcelo Rebelo de Sousa, který v březnu 2021 započal druhý pětiletý mandát v pozici hlavy státu.

Jednokomorovým zákonodárným sborem je Shromáždění republiky, ve kterém zasedá 230 poslanců, kteří jsou voleni na 4 roky.

Na základě vítězství levostředové Socialistické strany (PS), které se podařilo získat absolutní většinu poslanců v předčasných parlamentních volbách v lednu 2022, zůstal předsedou vlády António Costa, jenž od roku 2015 vedl dvakrát koaliční či menšinový jednobarevný kabinet. Největší opoziční stranou je v portugalských podmínkách pravostředová Sociálně-demokratická strana (PSD). PS a PSD se v pravidelných cyklech střídají u moci, v některých případech i s formální nebo nepsanou podporou dalších menších parlamentních stran.

Portugalská vnitropolitická scéna se vyznačuje vysokou úrovní stability a kultury, což se mj. velmi příznivě projevilo i v rámci boje s pandemií nemoci covid-19.

Složení vlády (ke dni 15. 5. 2023):

Předseda vlády - António Costa
Ministryně Úřadu vlády - Mariana Vieira da Silva
Ministr zahraničních věcí - João Gomes Cravinho
Ministryně národní obrany - Helena Carreiras
Ministr vnitra - José Luís Carneiro
Ministryně spravedlnosti - Catarina Sarmento e Castro
Ministr financí - Fernando Medina
Ministryně pro parlamentní záležitosti - Ana Catarina Mendes
Ministr hospodářství a moře - António Costa Silva
Ministr kultury - Pedro Adão e Silva
Ministryně vědy, technologie a vysokého školství - Elvira Fortunato
Ministr školství - João Marques da Costa
Ministryně práce, solidarity a sociálního zabezpečení - Ana Mendes Godinho
Ministr zdravotnictví - Manuel Pizarro
Ministr životního prostředí a klimatu - Duarte Cordeiro
Ministr infrastruktury - João Galamba
Ministryně bydlení - Marina Gonçalves
Ministryně pro územní soudržnost - Ana Abrunhosa
Ministryně zemědělství a výživy - Maria do Céu Antunes

Aktuální složení vlády včetně pozic odborných státních tajemníků na úrovni náměstka ministra je k dispozici na jejich [webových stránkách](#).

1.2 Zahraniční politika země

Do tzv. Karafiátové revoluce v dubnu 1974 byla portugalská zahraniční politika vždy spjata se svou historickou rolí během období mořeplavců, objevů nových teritorií a z toho pramenícího postavení koloniální mocnosti. Portugalská diplomacie historicky usilovala o zachování nezávislosti tváří v tvář nebezpečí anexe ze strany Španělska a o zachování portugalsko-britské aliance, jež se datuje od roku 1294 a přetrvává do dnešních dob. Mezi její další cíle patřilo neustálé úsilí o politickou stabilitu na Pyrenejském poloostrově a o potvrzení zájmů Portugalska v Evropě a v atlantické oblasti, podobně jako v různých historických obdobích v oblasti Indického a Tichého oceánu.

Demokratizace v polovině 70. let 20. století přinesla také začátek nové éry portugalské zahraniční politiky, která od té doby sleduje tři hlavní priority: evropskou integraci, transatlantickou vazbu a portugalsky mluvící země světa.

Portugalsko je zakládající členská země NATO (1949) a od roku 1986 také členská země Evropské unie. Zemi lze definovat jako oddaného zastávce evropské integrace a úzkých transatlantických vztahů.

Portugalsko významně těží z členství v EU, kde patří mezi čisté příjemce z jejích fondů. Během svých předsednictví v Radě EU Portugalsko vždy akcentovalo dialog se zeměmi Afriky. V rámci svého posledního předsednictví v 1. pololetí 2021 uspořádalo jednání lídrů EU s Indií. Další dlouhodobou prioritou v rámci EU je posílení dynamiky a konkurenceschopnosti evropské ekonomiky, v posledních letech ale například i otázky spojené se sociálním rozvojem, migrací, klimatickou změnou a digitalizací.

Prioritizace vztahů se zeměmi EU, s USA a s portugalsky hovořícími zeměmi na různých kontinentech je vedle aktivní role v mezinárodních organizacích stěžejním znakem portugalské zahraniční politiky v 21. století. V rámci NATO i OSN je Portugalsko aktivním přispěvatelem do mírových misí a kontingentů.

Již v 80. letech 20. století Portugalsko iniciovalo myšlenku užší spolupráce zemí hovořících portugalsky, což vyústilo ve formální ustavení Společenství portugalských mluvících zemí (CPLP) v roce 1996. Jeho zakládajícími členskými zeměmi jsou vedle Portugalska také Angola, Brazílie, Kapverdy, Guinea-Bissau, Mosambik a Svatý Tomáš a Princův ostrov. Po získání nezávislosti se v roce 2020 k CPLP přidal také Východní Timor a jako dosud poslední země k CPLP přistoupila v roce 2014 Rovnicková Guinea. V roce 2016 získala pozorovatelský status u CPLP také Česká republika.

Společně se Španělskem se Portugalsko pravidelně účastní iberoamerických summitů. Ve spolupráci s USA, asijskými spojenci a OSN Portugalsko významně podporovalo úsilí Východního Timoru, své někdejší zámožské kolonie, o získání nezávislosti. Aktivity na mezinárodním poli v posledních dekádách přinesly Portugalsku nemalý respekt, o čemž mj. svědčí i řada významných úspěchů ve volbách do vysokých pozic v mezinárodních organizacích. Země je v rámci mezinárodního společenství vnímána jako vážený a vyrovnaný partner, který respektuje ostatní státy a jejich zájmy, prosazuje principy a politiky vedoucí ku prospěchu všech a je velmi důvěryhodný ve způsobu, jakým sleduje své i společné cíle, a jak čelí výzvám, které považuje za vlastní.

V únoru 2022 Portugalsko rozhodně odsoudilo ruskou invazi na Ukrajině a během několika dní vytvořilo podmínky pro přijímání uprchlíků z Ukrajiny, kterých v období jednoho roku od zahájení války přišlo do země více než 60 tisíc.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel (2022): 10 421 117

Hustota osídlení (2021): 112,2 obyvatele na km²

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva (2022): 50,33 % (50,1 % muži a 49,9 % ženy)

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva (2021): -0,21 %

Průměrný věk (2022): 46,8 let

Očekávaná délka života (2021): 81,1 let (78,1 let muži a 83,7 let ženy)

Z demografického hlediska má pro Portugalsko velký význam migrace, jejíž vliv na počet obyvatel je v posledních letech spíše kladný. Příchozí imigranty zejména z Brazílie, portugalsky mluvících zemí Afriky a ze zemí východní Evropy dlouhodobě kompenzoval značný počet zejména mladých Portugalců odcházejících za prací do jiných členských států EU. Významným faktorem je stárnutí populace, v Portugalsku v současnosti žije více než 3,6 milionu penzistů.

Pokud jde o národnostní složení, to tvoří z cca 94 % Portugalci a přes 661 tisíc příslušníků jiných národností (nejvíce z Brazílie, Spojeného království, Kapverd, Rumunska a Ukrajiny). Vzhledem k silnému přílivu uprchlíků z Ukrajiny po začátku ruské agrese v únoru 2022 se Ukrajinci stali během několika týdnů po Brazílci druhou nejpočetnější národnostní menšinou v Portugalsku.

Z hlediska náboženského tvoří většinu (81 %) římskí katolíci, 3 % jiná křesťanská vyznání, 0,6 % jiná náboženství, 6 % ateisté a zbytek nespecifikováno. Role katolické víry a církve v životě zejména mladých Portugalců však ve srovnání s minulostí klesá.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

V roce 2022 portugalská ekonomika vzrostla o 6,7 %, což byl nejlepší výsledek za posledních 35 let. Veřejný dluh na konci roku 2022 odpovídal 113,8 % HDP, když schodek státního rozpočtu činil pouhých 0,4 %. Vývoz vzrostl o 23,1 % a dovoz dokonce o 31,2 %. Portugalská centrální banka očekává v roce 2023 růst ekonomiky o 1,8 %, a to především díky dynamice cestovního ruchu a v menší míře i soukromé spotřeby. Míra inflace by měla dosáhnout 5,5 %. Centrální banka očekává kontinuální a udržitelný růst do roku 2025, a to ve větší míře, než kolik poroste ekonomika celé eurozóny. Hospodářství bude těžit zejména z přílivu evropských fondů a cestovního ruchu. Růst cen by v průběhu roku 2023 neměl již být tak výrazný, a to zejména v případě energií a potravin. Rostoucí úrokové sazby by měly pomoci omezit růst cen a ochránit tak kupní sílu domácností. Míra nezaměstnanosti v Portugalsku by měla v roce 2023 vzrůst jen nepatrně, přičemž se obecně očekává, že počet zaměstnaných osob zůstane v příštích letech vysoký.

Služby se podílejí na tvorbě HDP ze 75 % a zaměstnávají přibližně 70 % populace. Významnou roli hraje cestovní ruch, jehož podíl na HDP i s návaznými obory představuje přibližně 19 %. Toto odvětví bylo jedním z těch, které pandemií trpěly nejvíce, když došlo k poklesu o více než 50 %.

Zemědělství tvoří přibližně 3 % HDP a zaměstnává 6 % aktivního obyvatelstva. Hlavními zemědělskými produkty jsou obiloviny, ovoce, zelenina a víno. V případě korku připadá na Portugalsko 50 % jeho celosvětové výroby a 60 % exportu. Země také patří mezi 9 hlavních vývozců vína na světě. Potravinářská a zemědělská odvětví byla pandemií covid-19 zasažena jen mírně, neboť distribuční kanály základních potravin na domácím trhu byly chráněny před omezujícími opatřeními. Chov dobytka, výroba mléka a sýrů, pěstování rostlin, květin a drobného ovoce, jakož i další činnosti související s cestovním ruchem (víno, venkovská turistika) a směřující na zahraniční trhy (zejména Španělsko, Francie, Itálie a Spojené království utrpěly větší ztráty. Těžba nerostů (měď, cín) představuje významnou část HDP, země je také jedním z hlavních vývozců mramoru.

Průmysl zaměstnává 25 % aktivního obyvatelstva a představuje 22 % HDP. Zpracovatelský průmysl je moderní a dominují mu malé a střední firmy. Hlavními odvětvími jsou hutnictví, strojírenství, elektrotechnický a elektronický průmysl, textilní průmysl a stavebnictví. Země v posledních letech posílila svoji roli v automobilovém průmyslu a vyniká ve výrobě forem. Do popředí se posouvají také biotechnologie a informační technologie. Průmysl je dnes prioritní oblastí v procesu oživení a modernizace národního hospodářství, a to v mezinárodním kontextu dekarbonizace, která je v portugalských podmínkách prováděna masivními investicemi do obnovitelných zdrojů energie, včetně tzv. zeleného vodíku.

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024
Růst HDP (%)	-8,30	5,48	6,71	1,10	1,80
HDP/obyv. (USD/PPP)	34 958,86	36 678,29	41 590,00	43 790,00	45 480,00
Inflace (%)	-0,12	0,94	8,08	5,60	2,60
Nezaměstnanost (%)	7,00	6,55	6,00	6,40	6,30
Export zboží (mld. USD)	61,35	75,29	82,96	85,84	90,81
Import zboží (mld. USD)	77,77	98,41	108,60	110,70	115,00
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-14,24	-18,75	-20,80	-20,00	-19,20
Průmyslová produkce (% změna)	-7,00	3,00	-0,20	0,50	2,90
Populace (mil.)	10,30	10,30	10,35	10,33	10,30
Konkurenceschopnost	37/63	36/64	42/63	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Platební bilance v roce 2022 (v mil. EUR, Banco de Portugal)

Běžný účet: -1 071, z toho zboží -26 457, služby 21 519, prvotní důchody -3 584 a druhotné důchody 5 304

Kapitálový účet: 2 147

Finanční účet: -987, z toho přímé investice -4 861, portfoliové investice 4 725, finanční deriváty -4 539, ostatní investice 3 515

V roce 2022 dosáhly devizové rezervy 30,335 mld. EUR. Dluhová služba představovala 2,6 % HDP.

Pokud jde o daně, v autonomní oblastech jsou uplatňovány nižší sazby DPH (Madeira: základní 22 %, střední 12 % a snížená 5 %, Azorské ostrovy: základní 18 %, střední 9 % a snížená 4 %) i daně z příjmu právnických osob (Madeira a Azorské ostrovy 14,7 %).

Veřejné finance	2022
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-1,50
Veřejný dluh (% HDP)	115,60
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-4,90
Daně	2023
PO	21 %
FO	14,5 – 48,0 %
DPH	základní 23 %, střední 13 % a snížená 6 %

2.3 Bankovní systém

Portugalský bankovní sektor je dnes v porovnání s obdobím finanční krize v letech 2010 až 2014 odolnější. Došlo ke zvýšení úrovně efektivity, likvidity, kvality aktiv, ziskovosti i solventnosti. Podmínky přístupu k úvěrům jsou velmi příznivé a od roku 2019 konvergují k průměru eurozóny. Na bankovní systém se vztahuje řada omezení, která jinde v Evropě nejsou. Jde mj. o stanovení maximálních úrokových sazeb na spotřebitelské úvěry, zákaz záporných úrokových sazeb u vkladů a zákaz provizí za provoz jednotné sítě bankomatů. V roce 2022 odvětví zaměstnávalo na 44 tisíc lidí a bankovní síť čítala 3 464 poboček, 13 633 bankomatů a 146 úvěrových institucí (62 bank, 81 vzájemných zemědělských úvěrových bank a 3 spořitelny). Regulační úlohu plní centrální Banco de Portugal, jež stanovuje pravidla, která musí všechny subjekty působící na trzích retailového bankovníctví dodržovat.

Největší bankovní domy v Portugalsku

- 1 Caixa Geral de Depósitos (CGD) je akciová společnost, jejíž kapitál je ze 100 % v rukou státu. Její činnost je však plně srovnatelná s činností jakékoli jiné banky. Jedná se o největší banku v Portugalsku.
- 1 Millennium BCP – Banco Comercial Português je největší soukromou finanční skupinou v zemi a z hlediska podílu na trhu jí patří druhé místo. Je velmi aktivní v Polsku, kde má síť 702 poboček, což je více než v samotném Portugalsku, kde disponuje 477 pobočkami.
- 1 Santander Totta je finanční skupina vedená španělskou Banco Santander, která je největší bankovní skupinou v eurozóně a čtvrtou největší na světě.
- 1 Banco BPI vede mnohostrannou finanční skupinu zaměřenou na bankovníctví s kompletní nabídkou finančních produktů a služeb pro soukromé zákazníky, instituce a firmy. Skupinu v roce 2017 získala španělská La Caixa, nicméně původní portugalský název banky zůstal zachován.
- 1 Novo Banco je z rozhodnutí centrální banky nástupnickou a prozatímní finanční institucí po zkrachované Banco Espírito Santo - BES.

2.4 Daňový systém

Portugalský daňový systém se zakládá na souboru daní státních a komunálních, přímých a nepřímých. Lze jej označit za poměrně přehledný a stabilní. Nepravidelně dochází k dílčím změnám způsobu výpočtu daní z příjmů fyzických osob, zejména co se týče stanovení příjmových pásem, míry zdanění a výše nezdanitelného základu. Výhledově nejsou plánovány žádné významné změny daňového systému.

Daně z příjmu

Daň z příjmu fyzických osob (IRS) je silně progresivní a proměnná v závislosti na počtu vyživovaných osob. V roce 2022 byla nejnižší sazba pro příjmy do 7 479 EUR ročně 14,5 %, nejvyšší sazba pro příjmy nad 78 836 EUR ročně pak 48 %.

Daň z příjmu právnických osob (IRC) má standardní sazbu 21 %, přičemž v autonomní oblasti (Madeira a Azorské ostrovy) je snížena na 14,7 %. Snížená sazba 17 % (12,5 % v případě vnitrozemí) se uplatňuje na malé a střední podniky, ale jen na prvních 25 000 EUR zisku. Vysoké zisky podléhají přírážkové sazbě, a to 3 % ze zisku v rozmezí 1,5 až 7,5 mil. EUR, 5 % ze zisku mezi 7,5 a 35 mil. EUR a 9 % ze zisku přesahujícího 35 mil. EUR. Obecní přírážka se vybírá ze zdanitelného zisku sazbou do výše 1,5 % v závislosti na obci, což vede k maximální možné souhrnné sazbě daně ve výši 31,5 %.

Daň z nemovitostí (IMI)

Sazby této obecní daně se pohybují mezi 0,3 % a 0,8 % hodnoty nemovitosti, a to v závislosti na jejím typu a rozhodnutí zastupitelstev o konkrétní výši sazby.

Spotřební daně (IEC)

Daň z přidané hodnoty (IVA) – kontinent 23 %, 13 % a 6 %, Madeira 22 %, 12 % a 5 %, Azory 18 %, 9 % a 4 % Dalšími daněmi jsou daň z minerálních paliv a plynu (ISP), daň z tabáku a tabákových výrobků, daň z lihovin, daň z motorových vozidel.

Sociální pojištění

Zaměstnavatel odvádí 23,75 % a zaměstnanec 11,0 %, celkem tedy 34,75 % z příjmu.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Po rekordních hodnotách dosažených v roce 2021 byl v roce 2022 opět zaznamenán historicky nejvyšší objem vzájemného obchodu zbožím mezi ČR a Portugalskem. Celkový obrát vzájemné obchodní výměny vyjádřený v korunách v roce 2022 podle údajů ČSÚ meziročně vzrostl o 19,5 %, když český vývoz byl meziročně vyšší o 25,0 % a dovoz z PT o 12,7 %. ČR si i nadále udržuje kladné saldo vzájemného obchodu, které za loňský rok dosáhlo 5,87 mld. CZK.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z ČR (mld. CZK)	15,20	17,20	15,00	17,50	21,88
Export do ČR (mld. CZK)	11,00	12,00	11,30	14,20	16,01
Saldo s ČR (mld. CZK)	-4,14	-5,20	-3,57	-3,31	-5,87

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
784	Díly a příslušenství vozidel motorových	4 119,05	19,00
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	2 341,57	11,00
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	1 564,48	7,00
741	Zařízení k ohřevu a chlazení a jejich díly j. n.	890,90	4,00
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	801,84	4,00

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
778	Přístroje elektrické j. n. (baterie, žárovky ap.)	1 471,65	9,19
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístrojů pro záznam, reprodukci zvuku, obrazu	1 107,49	6,92
784	Díly a příslušenství vozidel motorových	900,73	5,62
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	877,60	5,48
542	Léčiva (vč. léčiv veterinárních)	823,05	5,14

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Saldo obchodní bilance Portugalska se zeměmi EU je dlouhodobě výrazně záporné. V rámci platební bilance je tento schodek nahrazován přebytkem, pokud jde o výměnu služeb, a to především zásluhou cestovního ruchu. V letech 2021 a 2022 došlo k oživení zahraničního obchodu Portugalska se zeměmi EU po propadu o rok dříve vlivem pandemie covid-19.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z EU (mil. EUR)	57 289,15	61 092,74	50 887,90	61 297,45	75 893,84
Export do EU (mil. EUR)	44 055,18	45 996,23	38 369,61	45 539,22	55 090,41
Saldo s EU (mil. EUR)	-13 233,97	-15 096,51	-12 517,99	-15 758,23	-20 803,43

Zdroj: Instituto Nacional de Estatística

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Saldo obchodní bilance Portugalska se zeměmi mimo EU je dlouhodobě o poznání méně záporné, než jak je tomu v případě obchodu uvnitř EU, který je nicméně z hlediska Portugalska mnohem významnější.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	18 150,09	18 884,38	17 257,66	21 848,26	33 368,87
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	13 794,80	13 906,57	15 387,47	18 079,30	23 129,90
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-4 355,29	-4 977,81	-1 870,19	-3 768,96	-10 238,97

Zdroj: Instituto Nacional de Estatística

3.2 Přímé zahraniční investice

Objem přímých zahraničních investic (PZI) v Portugalsku dosahoval na konci roku 2022 celkem 169,96 mld. EUR, z čehož ze zemí Evropské unie do země směřovalo 117,33 mld. EUR.

Historicky patří mezi největší zahraniční investory v Portugalsku Španělsko (celková pozice 35,4 mld. EUR v roce 2022), Nizozemsko (33,9 mld. EUR), Lucembursko (28,3 mld. EUR), Francie (13,2 mld. EUR) a Spojené království (11,8 mld. EUR). Statistiky centrální Banco de Portugal evidují na konci roku 2022 celkovou pozici českých investic v Portugalsku ve výši 19,21 mil. EUR.

Pokud jde o sektorovou strukturu PZI, nejvíce investic směřuje do sektoru služeb, zpracovatelského průmyslu, energetiky, vodárenství a stavebnictví.

Celkový objem PZI Portugalska v zahraničí dosahoval na konci roku 2022 hodnoty 60,90 mld. EUR. Hlavními cíli portugalských investic jsou země Evropské unie (42,18 mld. EUR), nicméně relativně významné jsou rovněž investice do zemí Společenství portugalsky mluvících zemí (CPLP), které dosahují 8,17 mld. EUR.

Investiční prostředí v Portugalsku odpovídá standardům členských států Evropské unie. Země neklade překážky pro vstup zahraničního kapitálu, a to ani do strategických odvětví ekonomiky.

Mezi české společnosti investující v Portugalsku patří například Tescoma, Moravia Steel, BTL a Bramko.

3.3 FTA a smlouvy

Portugalsko je od roku 1986 členským státem EU, jeho trh je tedy z hlediska českého exportu volně přístupný.

Hospodářské vztahy mezi Českou republikou a Portugalskem jsou dále podpořeny následujícími platnými mezivládními dohodami, které poskytují právní rámec pro posilování spolupráce v jednotlivých sektorech:

- 1 Dohoda o vzájemné ochraně a podpoře investic, Praha 13. 11. 1993;
- 1 Dohoda o zamezení dvojího zdanění, Lisabon 5. 1. 1994;
- 1 Dohoda o hospodářské, průmyslové a vědeckotechnické spolupráci, Lisabon 8. 7. 1994.

Mezi další bilaterální instrumenty v hospodářské oblasti patří:

- 1 Memorandum o porozumění mezi Hospodářskou komorou ČR a Portugalskou průmyslovou asociací (Associação Industrial Portuguesa - AIP) v Lisabonu a Dohoda o spolupráci s Portugalskou podnikatelskou asociací (Associação Empresarial de Portugal - AEP) v Portu (leden 2004);
- 1 Memorandum o spolupráci mezi Magistrátem města Brno a Magistrátem města Porto (březen 2004);
- 1 Protokol o spolupráci mezi agenturami CzechInvest a AICEP (duben 2010);
- 1 Memorandum o porozumění mezi Svazem průmyslu a dopravy a Portugalskou průmyslovou asociací o zřízení Hospodářské a obchodní rady mezi Portugalskem a Českou republikou (prosinec 2016);
- 1 Memorandum o spolupráci mezi Svazem průmyslu a dopravy ČR a Portugalskou obchodní konfederací - CIP (listopad 2020).

3.4 Rozvojová spolupráce

Podle údajů OECD vzrostl objem oficiální rozvojové pomoci Portugalska již druhý rok po sobě a v roce 2022 dosáhl 480 mil. EUR. Ve srovnání s rokem 2021 se příspěvek Portugalska na mezinárodní spolupráci reálně zvýšil o 17,5 %, což je největší nárůst zaznamenaný od roku 2010 a odpovídá 0,23 % hrubého národního důchodu. Zvýšení odráží závazek země pokračovat v podpoře udržitelného rozvoje svých partnerů, portugalsky mluvících afrických zemí a Východního Timoru, jakož i humanitární pomoci Ukrajině v rámci kombinovaného úsilí na mnohostranné úrovni s důrazem na Evropskou unii.

Objem bilaterální rozvojové pomoci se v roce 2022 meziročně zvýšil o 31 % na 186 mil. EUR, přičemž hlavními příjemci byly Mosambik, Ukrajina, Svatý Tomáš a Princův ostrov, Guinea-Bissau a Kapverdy.

Multilaterální toky rovněž zaznamenaly růst o 19 % ve srovnání s předchozím rokem a dosáhly 294 mil. EUR. Jedná se o prostředky které Portugalsko alokuje ve spolupráci s EU, Africkou rozvojovou bankou a skupinou Světové banky ve prospěch udržitelného a inkluzivního rozvoje partnerských zemí. Výrazný nárůst zaznamenalo také spolupráce s organizacemi občanské společnosti, a to v řádu 26 % oproti roku 2021.

Z hlediska českých firem je cesta k participaci v rozvojových projektech v cílových zemích možná zejména formou účasti v dodavatelských konsorciích, v jejichž čele pravidelně figurují významné portugalské podniky.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Zdravotnictví a farmacie

Zvyšování objemu investic do zdravotnictví patří mezi dlouhodobé priority vlády, v roce 2023 byl rozpočet veřejného zdravotnického systému SNS navýšen na téměř 15 mld. EUR, což bylo o 10,5 % více než v předchozím roce. Aktuální plány zahrnují výstavbu několika nových nemocnic a rekonstrukci a modernizaci řady stěžejních zdravotnických zařízení. Plánované investice přinesou příležitosti mimo jiné pro dodavatele nemocničních lůžek, zařízení a materiálu, diagnostických přístrojů a laboratorního vybavení.

► Obranný a bezpečnostní sektor

Zákon o vojenském plánování počítá v letech 2023 až 2034 s akvizičními investicemi v celkové výši 5,57 mld. EUR, což je nárůst o 17,5 % ve srovnání s předchozí verzí zákona platnou pro léta 2019 až 2030. Celkové výdaje na obranu by měly v roce 2024 dosahovat 1,66 % HDP a cíle 2 % HDP by mělo být dosaženo na konci dekády. Plánován je mimo jiné nákup letadel, lehkých obrněných vozidel a modernizace v oblasti satelitních komunikací, kybernetické obrany, vojenských informací a polních nemocnic. V souvislosti s opakujícími se tragickými lesními požáry je plánován i nákup či pronájem leteckých prostředků pro boj s ohněm, což mimo jiné skýtá zajímavé příležitosti i pro dodavatele statických monitorovacích zařízení a dronů.

► Energetika

Portugalsko se velmi angažuje v urychlení procesu dekarbonizace zvýšením výroby energie z obnovitelných zdrojů, přičemž kromě solární a větrné energie i hodně slibuje také od rozvoje výroby zeleného vodíku. Vláda aktualizovala cíl dosažení 80 % elektrické energie z obnovitelných zdrojů už v roce 2026, což je o čtyři roky dříve, než se původně plánovalo. Očekává se, že v této souvislosti do roku 2030 země přiláká investice přesahující 60 mld. EUR, což odpovídá 25 % národního HDP. Vzhledem k tomu, že Portugalsko má pozemní hranici pouze se Španělskem, je jednou z největších výzev - a zároveň příležitostí pro české dodavatele - řešení efektivního způsobu skladování energie.

► Železniční sektor

Do roku 2030 by mělo směřovat do budování železniční infrastruktury až 10,5 mld. EUR, počítá se mimo jiné i s vybudováním vysokorychlostních tratí mezi metropolemi Lisabon a Porto a mezi Portem a Vigem ve Španělsku. Plánována je dostavba dalších několika páteřních tratí, které by měly zlepšit napojení na evropskou železniční síť, a dále elektrifikace a modernizace stávajících úseků a obnova zastaralého vozového parku. Dodavatelská konsorcia budou poptávat kolejnice, výhybky, signalizační zařízení i vlakové soupravy. V plánu je rovněž modernizace a posilování systémů MHD v řadě měst, což skýtá příležitosti pro dodavatele tramvají, příměstských vlaků a autobusů s ekologicky šetrným pohonem.

► Civilní letectví, vesmír

Portugalský letecký průmysl v posledních letech roste průměrným ročním tempem 12 %, v současné době se podílí na HDP z 1,4 % a zaměstnává přibližně 18 500 lidí. Hlavním tahounem dynamického růstu je brazilský výrobce Embraer, který v zemi provozuje dvě továrny a je většinovým vlastníkem tradičního výrobního a opravárenského podniku OGMA. Vzhledem k nárůstu letecké dopravy probíhají přípravy na výstavbu druhého civilního letiště v Lisabonu, přičemž v současné době je posuzováno několik variant řešení. Kromě rozšíření dodávek komponent pro letecký průmysl Portugalsko nabízí příležitosti také pro dodavatele letištních a radarových technologií.

► ICT, elektronika, kyberbezpečnost

Portugalsko se profiluje jako země zaslíbená startupům a během tří let hodlá zdvojnásobit jejich podíl na tvorbě HDP na 2,2 %. V zemi v současnosti působí 162 startupových inkubátorů/akceleratorů. Od roku 2021 v Lisabonu působí také nová evropská agentura Europe Startup Nations Alliance (ESNA). Zajímavé příležitosti budou vznikat především pro dodavatele kompletních řešení na klíč, software zaměřeného na kyberbezpečnost a vykazování taxonomie podle pravidel EU a vzhledem k výhodným daňovým podmínkám také v oblasti blockchainu.

► Výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání

Sektor vědy, výzkumu a inovací je v Portugalsku považován s ohledem na technologický, vědecký a sociální rozvoj země za velmi důležitý. Rozpočet státní Nadace pro vědu a technologii (FCT), která je zodpovědná za financování výzkumu v oblasti vědy, technologií a inovací dosahuje v roce 2023 již 658,1 mil. EUR, což je ve srovnání s rokem 2022 o 3,5 % více. Přesto se často ozývají hlasy, že sektor je ze strany státu dlouhodobě podfinancován a jeho úspěchy z velké části závisí na soukromém kapitálu.

Kompletní Mapa oborových příležitostí pro Portugalsko je k dispozici na stránkách [BusinessInfo](https://www.businessinfo.cz/portugalsko).

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Portugalská obchodní kultura je zaměřena na budování vztahů. V hierarchické struktuře mnoha portugalských společností a organizací hraje důležitou roli věk a seniorita, téměř všechna relevantní rozhodnutí jsou přijímána vedením organizace a za zavřenými dveřmi. Proces rozhodování obvykle vyžaduje řadu jednání a více fází zvažování, nelze očekávat konečný výsledek okamžitě. Ve srovnání s některými zeměmi např. v severní Evropě se tolerance ke změnám a nekonvenčním řešením v Portugalsku jeví jako omezenější. Lidé obecně dávají přednost práci s někým, koho dobře znají, kterého respektují a důvěřují mu. Jsou také upřednostňovány osobní schůzky před konferenčními hovory a e-maily. Na rozdíl od svých sousedů na Pyrenejském poloostrově, Španělsku, Portugalci méně gestikulují. Během jednání zůstávají vždy klidní a vyhýbají se silnějším emocionálním projevům.

4.2 Oslovení

První kontakt a vyjádření zájmu o schůzku by měly být ideálně učiněny s předstihem alespoň dvou týdnů, vhodné je i opětovné potvrzení schůzky několik dní před jejím uskutečněním. Není vhodné plánovat jednání během měsíce srpna, neboť se v Portugalsku jedná o špičku období dovolených. Podobně nepraktické co se týče plánování schůzky, jsou i dny před Vánoce a Novým rokem. Obvyklá pracovní doba je od pondělí do pátku od 8:30 hod. nebo 9:00 hod. do 18:00 hod. s delší přestávkou na oběd v trvání 1 až 2 hodin, kterou je případně možno využít k uskutečnění jednání.

4.3 Obchodní schůzka

Pro sjednání obchodní schůzky se jako vhodný jeví prvotní telefonický kontakt s dostatečným předstihem, na jehož základě se dále dohadují detaily setkání prostřednictvím e-mailu. První schůzky jsou spíše formální a většinou probíhají v sídle jedné ze stran. Na straně portugalského partnera se obvykle jedná o účastníky více lidí. Dochází k vzájemnému představení se a výměně kontaktních informací včetně vizitek. Následná jednání již mohou probíhat i v méně formálním prostředí (restaurace, kavárny apod.). Je možné obdarovat partnera menším dárkem s vazbou na firmu nebo na ČR. Obdržené dárky se rozbalují, je vhodné vyjádřit potěšení. Pokud jde o dochvilnost, postoj Portugalců je přiměřeně uvolněný. Ačkoliv by se mohlo zdát, že portugalským partnerům na dochvilnosti v obchodním nebo společenském kontextu příliš nezáleží, od cizinců ji obvykle očekávají.

Navázání obchodní spolupráce obvykle nějakou dobu trvá. Portugalci mají určitý odpor ke změnám, a proto může být vstup na konkurenční trh poněkud náročný. Po překonání úvodních bariér však mají Portugalci tendenci být spolehlivými a dlouhodobými obchodními partnery. Ačkoliv je v Portugalsku dominantní katolická víra, náboženská otázka se v obchodních vztazích neodráží.

Portugalci upřednostňují jasnou a stručnou komunikaci. Zástupce české firmy by proto měl být na jednání vždy dobře připraven. Na jeho začátku se očekává stručné představení společnosti a jejích referencí a úspěchů. Rovněž je vhodné zmínit pozitivní ekonomické aspekty České republiky, neboť ne vždy o nich mají portugalští partneři dobrý přehled. Během jednání je vhodné používat jasnou argumentaci, není nutno zacházet do zbytečných detailů. Na konci jednání je vhodné shrnout hlavní prvky a pozitiva naší nabídky.

Pokud jde o obchodní jednání, jsou Portugalci obvykle rezervovaní a emoce příliš neprojevují. Vhodným způsobem jak „prolomit ledu“, je zmínka o významných postavách či událostech v Portugalsku.

Mezi podnikateli, kteří pocházejí ze dvou největších portugalských metropolitních oblastí, lze pozorovat určité rozdíly. Zatímco podnikatelé ze severního Porta a okolí si cení více osobního kontaktu a bývají přátelštější, otevřenější a emotivnější, podnikatelé z oblasti hlavního města Lisabonu vyznávají více „korporátní kulturu“ a upřednostňují spíše profesionální kontakt před bližším osobním.

V dalších fázích obchodních vztahů, kdy se jednání odehrávají již nezřídka i v restauracích, bývá nedílnou součástí tabule dobré víno.

V pracovním prostředí obvykle Portugalci cení eleganci a módu, všímají si i značek a doplňků. Oblečení vnímají jako odraz společenského postavení a úspěchu.

Co se týče složení jednacího týmu, obchodní delegace by měla v ideálním případě zahrnovat vedoucího pracovníka, nejlépe ředitele, jakož i technického pracovníka, který bude schopen prezentovat nabízený produkt detailněji i z technického hlediska. Nezáleží na věkovém ani genderovém složení týmu.

V Portugalsku nebývá častým zvykem zvat obchodní partnery domů a neočekává se to ani od partnerů. Většina schůzek se odehrává v jednacích místnostech či kancelářích, případně v méně formálním prostředí jako jsou restaurace či kavárny. Pokud však jsme pozváni na večeři ke kolegovi nebo k obchodnímu partnerovi domů, je vhodné přinést hostiteli, případně jeho manželce, dárek, což může být víno, květiny, čokoláda, broušené sklo, typická keramika apod.

4.4 Komunikace

Potřeba tlumočení

Portugalci, zejména pokud jde o mladší generace, obvykle dobře ovládají anglický jazyk, a proto by ve většině případů nemělo být nutné využívání služeb tlumočnicka. Pokud jde o firemní a propagační materiály, anglický jazyk nepředstavuje problém. Pakliže má však český partner možnost prezentovat se materiály v portugalském jazyce, určitě tím udělá u partnerů dobrý dojem. V této souvislosti je však vhodné věnovat pozornost rozdílům mezi portugalskou a brazilskou portugalsčinou. Mylná je poměrně obvyklá představa, že by bylo v Portugalsku možné vystačit se španělštinou, jejíž používání by mohlo být naopak vnímáno negativně.

Jazyková vybavenost

Angličtinu obvykle zvládají zejména mladší generace portugalských podnikatelů. Starší generace zpravidla ovládají častěji francouzštinu. V případě velmi malých firem či podnikatelů v pokročilejším seniorním věku však může nastat s jazykem vzájemné komunikace problém, a proto je vhodné si tuto otázku vyjasnit předem.

Komunikační tabu

Politickým, náboženským či jiným kontroverzním tématům je vhodné se při obchodních jednáních raději vyhnout.

Formy komunikace

Ačkoliv Portugalci obecně preferují, minimálně v prvotní fázi, osobní kontakt, v dalším průběhu komunikace není problém řešit rutinní záležitosti prostřednictvím e-mailu nebo telefonu.

4.5 Doporučení

V první řadě je vhodné pečlivě zvážit, zda relativně malý portugalský trh se svými specifiky je vhodným cílem pro uplatnění našeho produktu či služby. Portugalská ekonomika prochází proměnou, která se na jedné straně vyznačuje snahou o modernizaci a zefektivnění základní infrastruktury, ale i otevřeností k inovativním a moderním řešením, které jsou v souladu s dobou. Aktuálními hesly jsou obnovitelné zdroje energie, digitalizace, smart cities apod.

V této souvislosti je vždy dobré si uvědomit silnou ekonomickou provázanost Portugalska se Španělskem, se kterým má země jedinou pozemní hranici. Nežádá se stává, že obchodní zástupce či distributor zahraniční firmy ve Španělsku pokrývá i portugalský trh. Na druhou stranu má z historických důvodů Portugalsko tradičně silné ekonomické vazby na své bývalé kolonie, a to zejména v Africe, což se týká i znalostí tamní obchodní kultury.

Portugalským obchodním partnerům je vhodné prezentovat dosavadní reference naší firmy, resp. nabízeného produktu či služby, a to pokud možno z vyspělých trhů.

Ačkoliv to na společném trhu EU není nutnou podmínkou, v realitě Portugalska platí, že je nanejvýš vhodné mít pro dlouhodobé působení na trhu místního distributora, který již disponuje sítí obchodních partnerů a dokonalou znalostí trhu. V případě zájmu o získání zakázky ve státním sektoru je kvalitní domácí partner de facto nutností.

V zájmu dlouhodobého úspěšného působení na portugalském trhu je vhodné po navázání profesionálního kontaktu nenásilně budovat i dobré osobní vztahy.

4.6 Státní svátky

V Portugalsku jsou následující státní svátky:

- 1 Nový rok - 1. leden
- 1 Velký pátek - pohyblivý svátek (březen-duben)
- 1 Den svobody - 25. duben (výročí tzv. Karafiátové revoluce v roce 1974)
- 1 Svátek práce - 1. květen
- 1 Svátek těla a krve páně (Corpus Cristi) - pohyblivý svátek (60 dní po Velikonocích)
- 1 Den Portugalska, Camõese a Portugalských společenství - 10. červen
- 1 Nanebevzetí Panny Marie - 15. srpen
- 1 Svátek vyhlášení republiky - 5. říjen
- 1 Svátek všech svatých - 1. listopad
- 1 Svátek obnovení nezávislosti - 1. prosinec
- 1 Neposkvrněné početí - 8. prosinec
- 1 Vánoce - 25. prosinec

Mimo státních svátků v Portugalsku existují i svátky regionální a městské (např. Lisabon - 12. 6., sv. Antonín, Porto - 24. 6., sv. Jan).

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Portugalsko je coby součást jednotného trhu EU těsně navázáno na své tradiční dodavatele – Španělsko, Německo, Francii a další členské země EU. Případným zájemcům o vývoz do Portugalska lze doporučit navázat partnerství se silnými místními firmami, což může pomoci také k proniknutí do některých afrických teritorií, zejména Angoly, Mosambiku či dalších bývalých portugalských kolonií. Také účast v tendrech vyhlašovaných v Portugalsku bez silného domácího a místních poměrů dobře znalého partnera obvykle nemá velkou šanci na úspěch.

Distribuční a prodejní síť dosahuje v současné době jedné z nejvyšších úrovní centralizace v rámci států Evropské unie. Pro případnou realizaci spotřebního zboží na portugalském trhu je proto výhodnější navazovat přímé obchodní vztahy s největšími společnostmi v oblasti hypermarketů – Makro, Auchan, Modelo-Continente (skupina Sonae), Pingo Doce (skupina Jerónimo Martins) nebo s distribučními a obchodními společnostmi a asociacemi.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Nejčastějšími právními formami podnikatelských subjektů v Portugalsku jsou ekvivalenty českých s. r. o., případně OSVČ. Podobně existují i jiné typy právních forem, jako je známe z ČR, a to i se všemi srovnatelnými náležitostmi, výhodami a případnými nevýhodami. Role solidního obchodního zástupce na místním trhu je z pohledu českého exportéra neocenitelná, přičemž jeho konkrétní právní forma není z hlediska realizace obchodních případů důležitá.

Proces založení obchodní společnosti v Portugalsku má několik fází:

- 1 Definice aktivity společnosti a jejího jména
- 1 Určení data ve veřejné listině pro založení společnosti
- 1 Podpis veřejné listiny u notáře (společnost však může být založena i online na portálu [Empresa na Hora](#)).
- 1 Určení počátku činnosti a registrace jako plátce daní
- 1 Registrace u obchodního rejstříku
- 1 Registrace u správy sociálního pojištění

Na stránkách státní agentury [AICEP](#) lze nalézt bližší údaje týkající se podnikání fyzických i právnických osob v Portugalsku. Další užitečné informace jsou k dispozici také například na stránkách agentury [Expatica](#).

5.3 Marketing a komunikace

Doporučené reklamní agentury

Havas Portugal

Tel.: +351 218 910 600

E-mail: geral@havas.com

Web: <https://pt.havas.com/>

Fuel

Tel.: +351 218 937 110

E-mail: fuel@fuel.pt

Web: <https://www.fuel.pt/>

VMLY&R

Tel.: +351 213 127 300

E-mail: pedro.gonzalez@vmlyr.com

Web: <https://www.vmlyr.com/pt-pt/portugal>

Dentsu Portugal

Tel: +351 21 370 3070

E-mail: geral.dcportugal@dentsu.com

Web: <https://www.dentsucreative.com/location/portugal>

BAR Ogilvy

Tel.: +351 967 181 300

E-mail: barogilvy.portugal@barogilvy.com

Web: <https://barogilvy.pt/>

Doporučené PR agentury

Global Press

Tel.: +351 213 944 020

E-mail: gp@global-press.com

Web: <https://global-press.com/>

Key Message Comunicação Estratégica

Tel.: +351 962 525 045

E-mail: geral@keymessage.pt

Web: <http://keymessage.pt/>

Lewis

Tel.: +351 210 415 952

E-mail: hellolisbon@teamlewis.com

Web: <https://www.teamlewis.com/>

Adagietto

Tel.: +351 210 737 700

E-mail: bemvindo@adagietto.pt

Web: <https://www.adagietto.pt/>

Pondera

Tel.: +351 213 933 690

E-mail: geral@pondera.pt

Web: <https://www.pondera.pt/>

Doporučené HR agentury

Michael Page

Tel.: +351 210 419 110

E-mail: lisboa@michaelpage.pt

Web: <https://www.michaelpage.pt/>

Hays

Tel.: +351 217 826 560

E-mail: marketing@hays.pt

Web: <https://m.hays.pt/>

ManPower

Tel.: +351 300 032 623

E-mail: geral@manpowergroup.pt

Web: <https://www.manpowergroup.pt/>

Randstad

Tel.: +351 800 244 244

E-mail: randstad@randstad.pt

Web: <https://www.randstad.pt/>

Egor

Tel.: +351 213 896 300

E-mail: dgcomercial@egor.pt

Web: <https://egor.pt/>

Trendem posledních let jsou stále větší investice velkých společností do reklamy v digitálním prostoru. Přestože firmy nadále inzerují i v tradičních médiích, jakými jsou televize, rozhlas nebo tištěná média, stále více sázejí i na digitální kanály a sociální sítě jako například Facebook a Instagram. Vzhledem k tomu, že počet sportovních a kulturních akcí v posledních letech v Portugalsku roste, zvyšuje se i objem tradiční i digitální inzerce značek, které patří mezi sponzory těchto akcí. Své místo na trhu si udržují i klasické billboardy.

Portugalsko je moderní a velmi otevřená země, pokud jde o nové přístupy k reklamě. Stále více se v reklamách prosazuje humor a užití nápaditých kontextů. Pokud jde o nejčastější chyby v marketingových strategiích, nejedná se v případě Portugalska o žádná konkrétní specifika, ale spíše o nedostatky, které obecně platí na západních trzích. Patří sem zejména nedostatečná definice cílového publika, problematické měření návratnosti investic do reklamy, neschopnost jasně prezentovat cíle firmy a nedostatečný follow-up po realizaci marketingové kampaně.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

System ochrany duševního vlastnictví v Portugalsku je dán legislativou Evropské Unie a mezinárodními smlouvami, jimiž je Portugalsko vázáno. Portugalsko je také členem Světové organizace pro duševní vlastnictví (WIPO) v Ženevě.

Registrace ochranných známek, patentů a designu probíhá u Národního institutu průmyslového vlastnictví (Instituto Nacional da Propriedade Industrial - INPI). Ochranou autorských práv se zabývá Obecná inspekce kulturních aktivit – (Inspecção Geral das Actividades Culturais - IGAC). Všechny komunitární ochranné známky a design registrované u Úřadu pro harmonizaci vnitřního trhu (OHIM) jsou platné v Portugalsku. Portugalsko také uznává ochranné známky registrované v rámci WIPO.

Od roku 2012 v Portugalsku existuje specializovaný soud zaměřený výhradně na ochranu duševního vlastnictví. Dalším ze způsobů, jak řešit spory týkající se duševního vlastnictví, je před Arbitrážním centrem pro průmyslové vlastnictví, doménová jména a názvy firem - ARBITRARE. Arbitráže mohou být vedeny v portugalštině nebo v angličtině, a to i online.

5.5 Trh veřejných zakázek

Režim zadávání veřejných zakázek je v Portugalsku aplikován podobně jako v ostatních členských státech Evropské unie. Povinné je zveřejnění zakázky alespoň v jednom celostátním deníku a v Diário da República (sbírka zákonů). Z tohoto hlediska jsou významné zejména projekty, které jsou prioritní z hlediska vládních investičních programů. Jsou převážně zaměřeny na budování a modernizaci infrastruktury a na oblast životního prostředí. Realitou zůstává, že podstatně větší možnosti podílet se na projektech v rámci veřejných zakázek mají ty firmy, které úzce spolupracují s místními subjekty, neboť ty znají podstatně lépe místní zvyklosti a mají potřebné osobní kontakty.

Velké soutěže s mezinárodní účastí vyhlašuje portugalská vláda a ministerstva na internetových stránkách EU Tenders Electronic Daily, proto lze jen doporučit jejich průběžné sledování. Všechny veřejné zakázky (celostátního i místního významu ze všech oborů) jsou uveřejňovány specializovaném vládním portálu Base. Přehlednější jsou však soukromě provozované portály jako například Vector 21, který sice vyžaduje placenou registraci, ale umožňuje vyhledávání a zaslání aktuálních informací prostřednictvím e-mailu. Obdobným portálem je také AcinGov.

Pravidla pro přihlašování do vypsanych tenderů se v jednotlivých případech liší a odvíjejí se od konkrétních podmínek, podobně jako požadavky na předložení dokumentace.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Platební podmínky v obchodním styku bývají standardní a k jejich postupnému rozvolňování dochází v případě dlouhodobých obchodních vztahů. České firmy zaznamenávají problémy s platební morálkou svých portugalských partnerů jen sporadicky.

Standardní maximální doba splatnosti faktur je 60 dní, smluvně však může být snížena i prodloužena.

Při uzavírání obchodních smluv se doporučuje, aby tyto smlouvy obsahovaly klauzuli o určení rozhodného práva a místa řešení sporů. Nebudou-li tyto informace zmíněny ve smlouvě, může se pro spory mezi občany z Evropské Unie použít Nařízení č. 1215/2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech a Nařízení č. 593/2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy.

Česká republika v roce 1993 uzavřela s Portugalskem bilaterální Dohodu o ochraně přímých zahraničních investic. V případě investičního sporu by se měl investor nejprve snažit vyřešit daný spor smírem. Pokud situaci nelze vyřešit tímto způsobem a trvá-li tento stav déle než 6 měsíců, investor má právo se obrátit na soud v místě své investice nebo se může obrátit na International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) či může využít ad hoc arbitráže s pravidly UNCITRAL.

V případě potřeby je možné se obrátit na Portugalskou advokátní komoru:

E-mail: cons.geral@cg.ao.pt

Tel.: +351 218 823 550

Fax: +351 218 862 403

V případě neznalosti cizího jazyka existuje možnost využít služeb portugalské advokátní kanceláře JUDr. Tatiány Kytkové, se kterou je možno komunikovat česky/slovensky:

E-mail: tatiana@legalspace.biz

Tel.: +351 91 38 34 311

Web: <https://legalspace.biz/>

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro vstup a pobyt v Portugalsku platí režim volného pohybu osob v rámci EU. Občané ČR tak mohou vstupovat do Portugalska s platným cestovním pasem nebo s platným občanským průkazem. Při pobytu delším než 90 dní je nutné požádat o registraci v místě bydliště. Další informace jsou k dispozici na webu cizinecké policie [SEF](#).

Portugalsko bylo v roce 2022 podle Global Peace Index (GPI) po Islandu, Novém Zélandu, Irsku, Dánsku a Rakousku šestou nejbezpečnější zemí na světě. Na místech s vysokou koncentrací turistů je nicméně vhodné dbát zvýšené opatrnosti z důvodu výskytu kapesních krádeží.

Síť ubytovacích zařízení je velmi pestrá a bohatá ve všech cenových hladinách.

Země je součástí eurozóny, velmi rozšířeno je používání platebních karet.

V celém Portugalsku je voda z vodovodní sítě pitná.

Na kratší vzdálenosti se doporučuje cestovat MHD, případně využít služeb taxi (včetně služeb Uber, Bolt apod.). Existuje možnost pronájmu osobních vozů včetně pojištění na letištích a dalších místech za ceny srovnatelné s ČR. Pro přesun z letiště v Lisabonu do centra města lze využít [metro](#). Z centra na velvyslanectví ČR je nejvhodnější spojení [autobusem č. 714](#) (zastávka Rua Pero Alenquer).

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Jako člen Evropské unie Portugalsko uplatňuje na svém území právní předpisy EU, které umožňují volný pohyb pracovníků. Při registraci u příslušného daňového úřadu a úřadu sociálního zabezpečení je nutné předložit platný doklad totožnosti. Od roku 2006 nepotřebují občané České republiky v Portugalsku pracovní povolení k podání žádosti o zaměstnání. Zdravotní péče ve veřejném zdravotním systému je dostupná na základě předložení evropského průkazu zdravotního pojištění. Rovněž přístup k sociální péči je poskytován ostatním občanům EU stejně, jako by byli občany Portugalska.

V roce 2023 činí minimální mzda 760 EUR, průměrná hrubá mzda v roce 2022 dosahovala 1411 EUR.

5.9 Veletrhy a akce

Nejvýznamnější veletrhy a výstavy v Portugalsku

Výstaviště FIL Lisabon

Nauticampo - Mezinárodní veletrh rekreační plavby, adrenalinových sportů, karavanů a bazénů, 8. - 12. 2. 2023

LFA – Lisbon Food Affair - Mezinárodní veletrh jídla, pití, sektoru HoReCa a technologií, 12. - 14. 02. 2023

BTL - Mezinárodní veletrh cestovního ruchu, 1. - 5. 3. 2023

Futurália - Veletrh studia a pracovních příležitostí, 22. - 25. 3. 2023

Tektónica - Mezinárodní stavební veletrh, 4. - 7. 5. 2023

SIL - Portugalský veletrh nemovitostí, 4. - 7. 5. 2023

ECAR SHOW - Výstava hybridních a elektických automobilů, 12. - 14. 5. 2023

World Aviation Festival - Výstava a konference v oblasti leteckých technologií, 27. - 28. 9. 2023

Portugal SmartCities Summit, 10. - 12. 10. 2023

Segurex - Mezinárodní veletrh obranných a bezpečnostních technologií, 10. - 12. 10. 2023

Decor Hotel - Profesionální veletrh projekčních a konstrukčních prací, dekorace, zařízení, výrobků a služeb pro hotelnictví, 26. - 28. 10. 2023

Lisboa Games Week, 23. - 26. 11. 2023

Ve dnech 13. - 16. 11. 2023 se na výstavišti FIL v Lisabonu koná také Web Summit, který je jednou z největších globálních technologických a startupových konferencí.

Výstaviště EXPONOR Porto

Portugal Print - Mezinárodní veletrh tisku a tiskařských technologií, 16. - 18. 2. 2023

QUALIFICA - Veletrh vzdělání, mládeže a pracovních příležitostí, 1. - 4. 3. 2023

EXPORT HOME - Mezinárodní veletrh designu a nemovitostí, 2. - 5. 3. 2023

EXPO COSMÉTICA - Veletrh kosmetiky, nehtařství a kadeřnictví, 1. - 3. 4. 2023

Expomecânica - Mezinárodní veletrh zařízení, služeb a automobilových dílů a doplňků, 14. - 16. 4. 2023

Empack and Logistics - Mezinárodní veletrh obalových technologií a logistiky, 19. - 20. 4. 2023

EMAF - Mezinárodní veletrh strojů, zařízení a služeb pro průmysl, 31. 5. - 3. 6. 2023

PORTO JÓIA - Mezinárodní veletrh šperků a hodinek, 21. - 24. 9. 2023

EnerH2O - Mezinárodní B2B veletrh v sektoru vody a energie, 27. - 28. 9. 2023

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Lisabonu

Rua Pêro de Alenquer, 14
Restelo 1400-294 Lisboa
Tel.: +351 213 010 487, 213 013 529
Fax: +351 213 010 629
E-mail: lisbon@embassy.mzv.cz
E-mail (konzulární úsek): consulate_lisbon@mzv.cz
E-mail (ekonomický úsek): commerce_lisbon@mzv.cz
Web: <http://www.mzv.cz/lisbon>

Hodiny konzulárního úseku pro veřejnost jsou od pondělí do čtvrtka od 9:00 do 12:00 hod.

Pozn.: Velvyslanectví ČR v Lisabonu je akreditováno také pro Kapverdskou republiku a Demokratickou republiku Svatého Tomáše a Princova ostrova.

Honorární konzulát ČR v Porto

Praça General Humberto Delgado, 267, Piso 4, Sala 12
4000-288 Porto
Tel.: +351 933 229 423
E-mail: porto@honorary.mzv.cz
Web: <http://www.czporto.pt>

Hodiny pro veřejnost jsou v úterý od 9:30 do 12:00 hod.

Honorární konzulát ČR ve Faro

Avenida 5 de Outubro, 55, I. Esq.
8000 Faro
Tel.: +351 289 804 478
Fax: +351 289 806 310
E-mail: faro@honorary.mz.cz
Web: <http://www.farocz.org>

Hodiny pro veřejnost jsou ve středu od 15:00 do 18:00 hod.

Honorární konzulát ČR ve Funchal (Madeira)

Avenida Arriaga No. 75
Marina Shopping No. 247
9125-055 Funchal
Tel.: +351 291 280 600 (pevná linka)
Tel.: +351 913 093 132 (mobilní telefon)
E-mail: Consulrchecha@gmail.com

Úřední hodiny: po předchozí domluvě

Honorární konzulát ČR v Ponta Delgada (São Miguel, Azorské ostrovy)

Rua Manuel da Ponte 29
9500-085 Ponta Delgada
Tel.: +351 296 201 830
Fax: +351 296 201 839
E-mail: geral@lcca.pt

Hodiny pro veřejnost jsou ve středu od 9:00 do 12:30 hod. a od 14:00 do 18:00 hod. (po předchozí domluvě).

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- | 112 - jednotné bezplatná telefonní linka pro stavy nouze (záchranka, policie, hasiči)
- | 218 413 700 - letiště v Lisabonu, informace o příletech a odletech
- | 800 202 5596 - linka na pomoc turistům
- | 118 - informace o národních telefonních číslech
- | 1820 - informace o mezinárodních telefonních číslech
- | 800 250 250 - intoxikace
- | (+351) 919 319 422 - nouzová linka Velvyslanectví ČR v Portugalsku

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Prezident republiky

Vláda

Ministerstva

Ministerstvo zahraničních věcí

Ministerstvo národní obrany

Ministerstvo vnitra

Ministerstvo financí

Ministerstvo spravedlnosti

Ministerstvo hospodářství a moře

Ministerstvo kultury

Ministerstvo vědy, technologie a vysokého školství

Ministerstvo školství

Ministerstvo práce, solidarity a sociálního zabezpečení

Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo životního prostředí a klimatické akce

Ministerstvo infrastruktury

Ministerstvo bydlení

Ministerstvo územní soudržnosti

Ministerstvo zemědělství a výživy

Ministryně při Úřadu vlády pro parlamentní záležitosti

Ministryně při Úřadu vlády

Vládní agentury v oblasti hospodářství

AICEP - vládní agentura na podporu investic a zahraničního obchodu (obdoba CzechTrade + CzechInvest)

IAPMEI - vládní agentura na podporu malého a středního podnikání

Podnikatelské komory a svazy

AIP - Portugalská průmyslová asociace

AEP - Portugalská podnikatelská asociace

ANPME - Národní asociace malých a středních podniků

CIP - Portugalská obchodní konfederace

CCIP - Portugalská obchodní a průmyslová komora

<https://www.businessinfo.cz/portugalsko>

CCITPRC - Komora pro obchod, průmysl a cestovní ruch Portugalsko - Česká republika

Česko-portugalská obchodní komora (Praha)

Důležité instituce pro podnikatele

Banco de Portugal - centrální banka

Portal das Finanças - generální ředitelství daní a cel

INE - národní statistický úřad

Média

RTP - veřejnoprávní TV a rozhlas

SIC Notícias - zpravodajský portál televize SIC

Público - deník

Diário de Notícias - deník

Observador - zpravodajský portál